

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,91 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,73 "
Strajki Inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Poniedziałek: Jana m., Ryginy
Wtorek: Narodz. N. M. P.

CHOJNICE, wtorek dnia 8 września 1931 r.

Słońca wschód 4 58 zachód 18,08
Księżycy wschód 00,00 zachód 17,23

Więści o krótkiej treści

Briand w Genewie

Genewa. — Francuski minister spraw zagranicznych Briand przybył do Genewy.

Miljon ofiar powodzi

Liczba ofiar powodzi w Chinach zatopionych i zmarłych wskutek chorób, ran i głodu, wynosi dotąd okrągły milion.

Bomby przeciwko zrewoltowanej flocie

New York. — Z Santiago do Chile donoszą: Wczoraj obrzucali samoloty okręty, których załoga rewoltowała w porcie Coquimbo bombami. Załoga do płynęła do brzegu.

Papież zachorował

Rzym. — Według nieświadczonego pogłosku Ojciec św. zachorował tak, że nie mógł wstać.

Katastrofa kolejowa

Paryż. — Pod Macon pociąg pospieszny Paryż — Ventimiglia zderzył się z lokomotywą. 23 osoby zostały zranione.

Wspaniały sukces „Dnia Polskiego” w Cleveland

Nowy Jork. — „Dzień Polski” Tygodnia Lotniczego w Cleveland zamienił się w prawdziwą manifestację na rzecz Polski. Obecnych było przeszło 100.000 osób, w tym ponad 5 tys. wychodźców polskich. Popisy lotnicze kpt. Orlińskiego na pławcu polskim wywołały olbrzymie owacje.

Nowy ambasador francuski w Berlinie u min. Zaleskiego

Genewa. — Nowomianowany ambasador francuski w Berlinie Francois Poncet złożył wizytę p. ministrowi Zaleskiemu, z którym przez dłuższy czas konferował o sprawach bieżących.

Znów aresztowano podejrzanego o zamordowanie ś. p. posła Hołówki

Lwów. — W Borysławiu aresztowano ukraińskiego studenta dezertera z wojska polskiego, przy którym znaleziono dwa rewolwery i 28 naboji. Istnieje silne poszlaki, że brał on udział w zamachu na posła Hołówkę.

Ucieczka złota do Ameryki

Waszyngton. — Ze skarbu związkowego komunikują, że Stany Zjednoczone są obecnie w posiadaniu 4.998 miliardów dolarów (około 44 miliardów złotych) złota, czyli 45 proc. światowego zapasu.

Rzecz charakterystyczna, że Stany Zjednoczone nie robią specjalnych wysiłków w kierunku gromadzenia złota, a fakt iż blisko połowa światowego zapasu znalazła się w ich ręku tłumaczy należytem że cudzoziemcy chętniej lokują ten kruszec w Ameryce, niż we własnych państwach.

Sądy doraźne na terenie całej Rzeczypospolitej

Warszawa. — Dziennik Ustaw nr. 79 z dnia 4 września br. ogłasza rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września br. o wprowadzeniu przed sądami powszechnymi na całym obszarze państwa postępowania doraźnego, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej z dn. 19 marca 1928 r.

Rozporządzenie p. Prezydenta Rzplitej przewiduje wprowadzenie postępowania doraźnego w stosunku do oznaczonych przestępstw w razie, jeżeli szerzą się one w sposób niebezpieczny dla porządku i bezpieczeństwa publicznego lub też grozi niebezpieczeństwo takiego szerzenia się tych przestępstw. Obecne rozporządzenie Rady Ministrów wprowadza postępowanie doraźne w stosunku do wszystkich przestępstw wymienionych w art. 31 dekretu p. Prezydenta Rzplitej z 1928 r., a więc m. in.

w stosunku do zbrodni, morderstw i zabójstw, popełnionych na osobach urzędowych i prywatnych, do przestępstw zaboru cudzego mienia za pomocą gwałtu i rozbju, wymuszenia, dokonanego przy użyciu broni lub przez bandę, do rozymsłego uszkodzenia środków komunikacji, do zbrodni zdrady stanu i szpiegostwa, do urzędzenia i udziału w rozruchach wyrobu, nabywania i przechowywania lub zbytu substancji wybuchowych lub przyrządów wybuchowych, przeznaczonych do popełnienia zbrodni oraz do udziału w bandach, utworzonych w celu dokonywania powyższych przestępstw.

Rozporządzenie Rady Ministrów wchodzi w życie w poszczególnych miejscowościach następnego dnia po podaniu go do powszechnej wiadomości właściwemu sądu powiatowemu.

Nowa skarga niemiecka w Genewie

Genewa. W piątek wpłynęła do sekretariatu generalnego Ligi Narodów nowa skarga niemiecka, tym razem z P. morza i Wielkopolski. Skarga ta podpisana jest przez posła na Sejm Graebego. Skarga skierowana jest przeciwko wykonaniu ustawy o reformie polnej, w szczególności zaś przeciwko prawu pierwokupu i t. zw. „przewłaszczeniu”.

Podobną skargę wnieśli Niemcy w roku 1929, która nie została jeszcze rozstrzygnięta. Skarga obecna zwraca się do Ligi Narodów z prośbą o szybkie rozpatrzenie sprawy poprzedniej skargi, — którą skarga obecna ma uzupełniać, — oraz o posta-

wienie tej sprawy na porządku obrad Rady Ligi Narodów.

W związku z odroczeniem rozpatrywania spraw górnośląskich przez Radę Ligi Narodów, donosiliśmy, iż odroczenie to nastąpiło dlatego, ponieważ dotychczasowe poufne rokowania w tej dziedzinie nie dały żadnego rezultatu. Jak słyhać, delegacja niemiecka domaga się zmiany poprzedniego raportu delegata japońskiego Yoshizawy, przedłożonego na poprzedniej sesji Rady Ligi. W jakim kierunku miałyby iść te zmiany, narazie nie wiadomo.

Dar dla bezrobotnych

Warszawa. — Wpłynął pierwszy większy dar na rzecz walki ze skutkami bezrobocia. Prezes Towarzystwa Zachęty Hodowli koni w Polsce hr. Komorowski zjawił się u Premiera (Prystora) i zadeklarował imieniem towarzystwa 75.000 zł. do dyspozycji Naczelnego Komitetu dla walki z bezrobociem.

W związku z temi ofiarami, od jutra bilety wstępu na droższe miejsca na wyścigi będą podwyższone o 50 gr.

Mordercy śp. Hołówki ujęci?

Warszawa. Z Rygi donoszą, że aresztowano tam 2 Ukraińców, jako domniemyanych morderców śp. Hołówki. Wylegitymowali się oni paszportami polskimi, wydanymi na nazwisko Józef Piątkowski, student Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie i Jan Jabłoński, student politechniki lwowskiej.

Zatrzymani nie mieli na paszportach wiz lotewskich. Wobec tego odstawiono ich do dyspozycji policji politycznej. Brak wiz aresztowani tłumaczyli tem, że chcieli emigrować do Argentyny, a na statek węglowy, odchodzący do Rygi, wsiadli przez pomyłkę. Kiedy zatrzymanym oświadczone, że będą z powrotem odstawieni do Polski, oświadczyli, że są Ukraińcami i domagają się prawa azylu, składając przytem pewne wyjaśnienia które trzymane są przez władze w tajemnicy. Prasa ryska podając wiadomość o aresztowaniu tych młodzieńców, identyfikuje ich z mordercami śp. Hołówki, zwracając przytem uwagę, że termin wyjazdu okrętu węglowego z Gdyni odpowiada ściśle czasowi, w jakim mordercy mogli przybyć po dokonaniu zbrodni z Truskawca do Gdyni. Władze policyjne w Rydze odmawiają kategorycznie udzielenia prasie jakichkolwiek informacji, dotyczących powodów aresztowania, wobec tego, że zatrzymani domagają się udzielenia

im prawa azylu. Na razie znajdują się obaj w areszcie.

Na zapytanie, zwrócone do czynników mjarodajnych w Polsce, otrzymano następującą odpowiedź: Władzom polskim znana jest ta sprawa. Jakkolwiek początkowo istniało przypuszczenie, że mordercy zbiegli przez granicę czeską, to jednak w obecnym stanie rzeczy nie jest nieprawdopodobnem, że doniesienia prasy ryskiej są uzasadnione.

„Il. Kurjer Codzienny” donosi natomiast, że na żądanie konsula polskiego w Rydze władze lotewskie zdecydowały się na wydanie aresztowanych polskimu wywiadowi sprawiedliwości. Pismo podaje następnie, że obu Ukraińców przewieziono już pod silną eskortą do polskiej stacji granicznej.

Przygwożdżenie kłamstw gdańskich

Gdańsk. „Danziger Neueste Nachrichten” w jednym z swych ostatnich numerów wznosiły pod adresem Polski zarzut, iż przed ostatnią sesją Ligi Narodów rząd polski rzekomo miał się zwrócić do wysokiego komisarza Ligi Narodów z wnioskiem użycia polskich sił zbrojnych do uspokojenia Gdańska.

W związku z tem umieścił obecnie komisarz generalny R. P. min. Strassburger na podstawie gdańskiej ustawy prasowej w piśmie tem sprostowanie, w którym stwierdza, iż rząd polski nigdy się do wysokiego komisarza z tego rodzaju wnioskiem nie zwracał i że zresztą już raz tego rodzaju wiadomości dementował. Min. Strassburger stwierdza dalej, że wznowienie publikacji wiadomości tego rodzaju może jedynie przyczynić się do zaostrzenia atmosfery w stosunkach gdańsko-polskich, co nie leży w interesie obu stron i że jest w zupełnej sprzeczności z wyrażonem ostatnio ze strony Gdańska życzeniem nawiązania z Polską dobrych stosunków.

Powody odplywu Niemców z Polski

Czy t. zw. polityka wypierania?

II.

Bowiem w wyniku stosowanej wobec Niemców polityki ustępstw pozostali w Polsce:

1. Optanci niemieccy w liczbie około 10.000 głów którzy powinni byli opuścić Polskę przed 1. 7. 1926 r., względnie przed dn. 1. 11. 1925 r., a którzy do chwili obecnej korzystają z bezterminowo im przedłużonego prawa pobytu. Zaznaczyć należy że wszyscy optanci ostatniej z wymienionych tu kategorii są właścicielami nieruchomości w 10 kilometrowym pasie granicznym, lub w rejonach fortecznych, co posiada chyba dostateczną wymowę.

2. Niemcy, zamieszkali na obszarze około 90.000 ha ziemi, niezlikwidowanej na skutek decyzji konwencji wiedeńskiej z dn. 30. 8. 1924 r. która właścicielom tej ziemi przyznała obywatelstwo polskie, zdaniem powszechnej w polskich kołach prawniczych opinii, zupełnie niesłusznie. Wcześniejsza likwidacja tej części własności niemieckiej nie doszła do skutku tylko z powodu opieszałego działania urzędów polskich w latach 1920-1923.

3. Niemcy, zamieszkali na obszarze 29.435 ha własności niemieckiej, likwidacji której zrzekł się rząd polski w traktacie wyrównawczym z Niemcami z dn. 31. 10. 1929 r.

4. Koloniści niemieccy, przebywający w 12.000 osad, pozostałych w województwach zachodnich z ogólnej liczby 21.784, założonych przez Komisję Kolonizacyjną do r. 1918. Ilość Niemców, zamieszkujących te kolonie, sami Niemcy oceniają na 80.000 głów. W stosunku do tych osad rząd polski we wspomnianym traktacie wyrównawczym zrzekł się przysługującego mu prawa odkupu, umożliwiając w ten sposób całej tej masie Niemców trwałe pozostanie w Polsce.

Ogólna liczba Niemców, którzy z powodu niewykorzystania swych praw przez Polskę pozostali tylko w 2 województwach zachodnich, oraz przetrzeń posiadanej przez nich ziemi, dadzą się oszacować w sposób następujący:

Przestrzeń użytkowa 12.000 kolonij niemieckich licząc po 15 ha na kolonję, wynosi 180.000 ha kolonje te są zamieszkałe przez 80.000 Niemców. Przyjmując tę samą gęstość zaludnienia na obszarze 120 tys. ha, których likwidacja z tych lub owych względów została zamierzana, otrzymamy, że na obszarze tym mieszka powyżej 50.000 Niemców. Ogólna liczba Niemców, którzy utrwalenie swego pobytu w Polsce mają do zawdzięczenia czemuś wręcz przeciwnie mu niż polityka eksterminacji, stosowanej rzekomo względem żywoł uniemieckiego, wynosi zatem:

1) optantów	10.000 głów
2) mieszkańców kolonij	80.000 głów
3) mieszkańców obszarów niezlikwidowanych	50.000 głów

Ogółem 140.000 głów

Ogólny obszar posiadanej przez nich ziemi wynosi:

1) niezlikwidowanych na podstawie konwencji wiedeńskiej	90.000 ha
2) pozostawionych Niemcom w myśl traktatu wyrównawczego	30.000 ha
3) pozostawionych w rękach kolonistów niemieckich	180.000 ha

Ogółem 300.000 ha

Liczba ta nie została objęta posiadłości pozostałych w Polsce optantów, których nawet obszar szacunkowy jest dotychczas, niestety, niezmany, a które o ile położone są w pasie pogranicznym i rejonach fortecznych, w myśl konwencji wiedeńskiej podlegają wszystkim przymusowej likwidacji, w przeciwnym razie do posiadłości innych kategorii optantów, które likwidacji nie podlegają.

Jeżeli teraz przyjmiemy pod uwagę, że sami Niemcy szacują swą liczbę w województwach poznańskim i pomorskim na około 340.000 głów, zaś posiadana przez siebie własność ziemską na około 1 miliona ha, to okaże się, że bez stosowania jakiegokolwiek gwałtu, lecz jedynie w drodze przysługujących mu praw, liczba Niemców, zamieszkujących oba województwa, już obecnie lub w bliskiej przyszłości mogłaby być zredukowana do co najwyżej 200.000 głów, tj. zmniejszona o 40 proc. w stosunku do stanu obecnego, zaś obszar posiadanej przez nich ziemi ograniczony do niespełna 700.000 ha, tj. do powierzchni o 1/3 mniejszej niż obecna.

Tak w świetle prawdy wygląda stosowana wobec Niemców polska Verdrängungspolitik!

Obniżenie opłat na fundusz drogowy

Jak już donosiliśmy, na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów ustalone zostały nowe opłaty od pojazdów mechanicznych obniżające stawki przewidziane w ustawie o funduszu drogowym dla autobusów, taksówek, samochodów ciężarowych, traktorów i przyczeppek. Opłata od autobusów i taksówek ma być zniżona z 50 zł. od każdych 100 klg. wagi własnej na 40 zł., od samochodów ciężarowych i traktorów, służących do własnego użytku z 40 zł. na 32 zł. od 100 klg., zaś od użytkowanych w celach

Jeszcze możesz nabyć za 3 zł los

Wielkiej Loterii na Pomnik Wdzięczności

Najw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu,

zgodnie z życzeniami szerokiej kółki społecznej i miejskich termin ciagnienia przesunięty został na porę dogodniejszą.

10 grudnia b. r.

Spiesz się więc, bo zapas losów już niewielki!

Wspomóż do dokończenia wielkiego dzieła, które jako widomy znak naszych uczuć religijnych i narodowych, ustanowić ma w sercu Poznania widomy znak naszej wdzięczności wobec Pana nad Pany za przywrócenie wolności naszej Ojczyźnie! Spełniwszy ten obowiązek, zapewniasz sobie także szanse wygrania cennych nagród, których wystawę publiczną niebawem urządzimy!

Wszelkich informacji udziela Komitet Budowy Pomnika Wdzięczności (Wydział Loteryjny) POZNAŃ, ul. Ściegiennego 11, tel. 21. (Konto P. K. O. nr. 213964.)

zarobkowych z 60 zł. na 48 zł. przy czym progresja opłat dla tych ostatnich pojazdów ma być skasowana. Od przyczeppek do pojazdów mechanicznych opłata ma być zniżona z 50 zł. na 30 zł. W ten sposób dla wszystkich powyższych pojazdów zniżka opłat wynosić będzie około 20 proc. nie licząc skasowania progresji.

Zniżki te uchwalone zostały na podstawie artykułu 6 ustawy o funduszu drogowym, który, upoważnił Radę Ministrów do stosowania pewnych zmian w opłatach w drodze rozporządzeń.

Wpisy na Uniwersytety Ludowe T. C. L.

W listopadzie br. rozpoczynają się na Uniwersytetach Ludowych, Towarzystwa Czytelni Ludowych na okres zimowy, nowe kursy przeznaczone dla dorosłej młodzieży męskiej. Wiadomą jest rzeczą, iż Uniwersytety Ludowe to placówki oświatowe, mające za cel siał światła wiedzy wśród najszerzych warstw społeczeństwa polskiego. Skupiają one w swych murach młodzież dorosłą, mającą rozpocząć życie samodzielne, bądź to na roli bądź w rzemiośle bądź w innej dziedzinie praktycznej.

Dobroć ich polega na tem, że nauka jest gruntowna a przytem niezbyt długo trwająca. Młodzież stąd wynosi dużo wiadomości i doświadczenia życiowego. Poza wykładami bowiem profesorowie rozmawiają i dyskutują cały dzień ze słuchaczami. Uniwersytety Ludowe są zakładami ogólnie kształcącymi i wychowawczymi pod względem obywatelskim, oparte na zasadach katolickich. Wykładowcami są ludzie z wykształceniem uniwersyteckim.

Nadto należy zwrócić uwagę, że w murach Uniwersytetu, słuchacze prócz całego szeregu wykładów praktycznych, którymi dopełniają swe wiadomości naukowe, znajdują drugi dom, drugą rodzinę. Wspólne życie w internacie, wspólne pogawędki, zebrania, wycieczki, wpływają ogromnie na wyrobienie ogólne, na zachowanie i ogładę towarzyską. Chwile wolne spędzają słuchacze w parku, w świetlicy i w salach wśród rozrywek sportowych, umysłowych itp. W Zakładzie mieści się bogata biblioteka, składająca się z przeszło 3000 dzieł i czytelnia wyłożonych czasopism, dzienników itp.

Wszyscy więc, którym dobro ogólne i osobiste leży na sercu, niechaj piszą po prospekty, by już w zimowym kursie męskim mogli brać udział.

Zapisywać się mogą kandydaci od 18 do 40 roku życia bez względu na przygotowanie naukowe. Nauka wraz z utrzymaniem wynosi miesięcznie tylko 60 zł. Chcąc być przyjętym należy zwrócić się do Dyrekcji po program załączając na porło 25 gr.

Kursy trwają od 1. listopada do końca marca.

Adres Dyrekcji: Uniwersytet Ludowy — Dalki, poczta Gniezno Wlkp., lub Uniwersytet Ludowy — Odolanów Wlkp. M. W.

Pamiętajcie o bezrobotnych!

Z OSTATNIEJ CHWILI

Tajemniczy studenci ukraińscy nie są mordercami śp. pos. Hołówki

Warszawa. — Jak doniósł krakowski „Ilustr. Kurjer Codzienny”, miano ująć w Rydze morderców śp. posła Hołówki. Są to dwaj studenci ukraińscy Jabłonowski i Piątkowski, którzy przybyli nielegalnie z Gdwiń do Rygi na parowcu „Tela Vormia“.

W związku z temi doniesieniami dowiadujemy się, że pogłoski te nie odpowiadają prawdzie. Mianowicie aresztowani jak się okazuje, przebywali na statku 10 dni, co potwierdził swojemu zeznaniem ka pitań okrętu, tem samem nie mogli oni brać udziału w zamachu truskawieckim. Z drugiej strony jednak ucieczka ich z Polski i używanie fałszywych paszportów wskazuje, że mają oni na sumieniu jakies nieczyste sprawy. Początkowo władze lotewskie nie chciały ich wydać, uważając ich za przestępców politycznych, według jednak doniesienia ostatniego zmieniły to stanowisko i wydały aresztowanych jako przestępców kryminalnych.

Jest rzeczą charakterystyczną, że dzisiejszy „Dobry Wieczór“ ostro zwraca się przeciwko tej części prasy, która „podała w sensacyjnej formie“ wiadomości o aresztowaniach ryskich dodając, że zdaniem władz śledczych „niektórym kołom zależęć może specjalnie na odwróceniu uwagi czynników, prowadzących śledztwo od właściwych sprawców, by ułatwić im ucieczkę i umożliwić przedostanie się zagranicę“. Jest to całkiem otwarta denuncjacja ale najciekawsze jest w niej to, że pierwszym organem, który podał o aresztowaniach w Rydze, był — sanacyjny „Ilustrowany Kurjer Codzienny“.

Z Pomorza

Zatrudnienie dla bezrobotnych.

Sępólno. — Wydział Powiatowy zarządził naprawę szosy na odcinku Sępólno — Trzciany, co dało możność zatrudnienia 70 bezrobotnych.

Koncert bałajkowy.

odbyty tu w piątek w hotelu p. Znańskiego, cieszył się ogromnym powodzeniem. Słuchacze, wypełniający salę po brzegi, oklaskiwali zapalnie tak muzykę jak i śpiew.

Likwidacja szkoły wydziałowej.

Sępólno. Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego zlikwidowało z dniem 31 lipca 1931 r. tujejszą szkołę wydziałową po jedenastu latach istnienia. Likwidacja ta nie jest stopniową czyli rozłożoną na kilka lat, lecz całkowitą i natychmiastową tak, że wszystkie klasy przestały istnieć.

Tem samem w miesiącu naszym pozostała tylko zwyczajna, szkoła powszechna, której w dniu 2 lipca br. w obecności p. inspektora szkolnego i Magistra-ru przekazano budynek i inwentarz skasowanej szkoły wydziałowej. Dzieci zaś z miasta Sępólna, które dotąd uczęszczały do szkoły wydziałowej a nie przekroczyły albo nie przekroczą w bieżącym roku kalendarzowym wieku obowiązku szkolnego t. j. 14 lat, przydzielone będą do odpowiednich klas szkoły powszechnej, chyba, że rodzice zapisali je do jakiej szkoły średniej lub do seminarjum nauczycielskiego. Szkoła Handlowa w Chojnicach przyjmuje młodzież od 14 do 16 lat.

Z „Collegium Marianum“.

Pelplin. — Podczas uroczystego otwarcia roku szkolnego powitał J. E. Ks. Biskup Ordynariusz i przedstawił nowych profesorów. W „Collegium Mar.“ jest 5 profesorów świeckich, a mianowicie p. Mihal — polonista, p. Michałowicz — historyk, p. Kraszewski — grek, p. Blichar — matematyk i p. Janowicz — przyrodnik. Z przedmiotów rozstrzygających o maturze została się księżom obok religii sama łacina.

Dyrektorem pozostaje teraz już na stałe ks. szambelan dr. Kirstein, który zrzekł się probostwa u P. Marii w Toruniu, a natomiast przejmując profesurę dogmatyki w seminarjum duchownem. Z dotychczasowego grona profesorskiego usłąpili ks. dr. Pryba i ks. Król, reszta pozostaje, jakkolwiek nie wszyscy w dotychczasowym charakterze. Ks. Dyrektor podał do wiadomości następujące zmiany: „Collegium Mar.“ będzie teraz (— po raz pierwszy —) bez swojego własnego prokuratora; zarząd gospodarczy został przekazany prokuratorowi seminarjalnemu, ks. radcy Wojewodzie. — Po raz pierwszy otrzymało tujejsze Biskupie Gimnazjum osobnego prefekta czyli ojca duchownego, którego nie było mu potrzeba, dopóki miało wyłącznie „nauczycieli duchownych“. Na to stanowisko powołany został dotychczasowy polonista, ks. prof. Sosnowski.

Z innych, mniej doniosłych zmian należy wymienić, że język hebrajski nie będzie odtąd już przedmiotem obowiązującym w VII i VIII klasie, lecz tylko dowolnym, oraz że prof. dr. Manthey będzie jednocześnie wykładał w seminarjum duchownem.

Liczba uczni przedstawia się narazie jak następuje: klasa VIII — 17, VII — 17, VI — 21, V — 30, IV — 21, III — 30, IIa — 30, IIb — 27, Ia i Ib razem — 74. Z tych 267 uczni mieszka w zakładzie (internacie) 152, reszta zaś w mieście i poza Pelplinem. — „Piełgryzm“.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 7. września 1931 r.

Pierwsza Komunia św.

Parafia tutejsza obchodziła w niedzielę przepiękną uroczystość przystąpienia dzieci do pierwszej Komunii św. O godz. 9-tej do Stołu Pańskiego przystąpiły dzieci niemieckie. O godz. 10,30 wprowadzono do kościoła dzieci polskie. Uroczystą sumę, odprawił ks. kanonik Makowski, który również w swym wzruszającym kazaniu wskazał dzieciom na ich wielkie szczęście z przyjęcia Chrystusa. Dzieci polskich przystąpiło 175, niemieckich 28.

Zebranie

Stowarzyszenie św. Wincentego a Paulo, odbyło wczoraj o godz. 16 swe zebranie pod przewodnictwem p. Lemańczyka. Towarzystwo to mające na celu akcję charytatywną, gorliwie pracuje nad ulżeniem biedzie ludzkiej. Tow. co 14 dni rozdziela 55 biednym kartki chlebowe, czerpiąc fudusze z do browol. datków, składek i z urządzonych imprez dobroczynnych. Zatem każdy grosz ofiarowany dla stowarzyszenia. Zatem każdy grosz ofiarowany dla jednej zbiedzonej rodziny.

Przechwycenie złodziei owoców.

Od dłuższego czasu niepokojono nie tylko ogród Sióstr przy Konwikcie, ale także i ogrody przynależne do poszczególnych pp. profesorów tutejszego gimnazjum. Kradziono co się dało, tak owoce jak i warzywa nie tylko w mocy, ale także i na białym dniu. Aż wreszcie dnia 5 bm. złodzieje z całą bezczelnością wtargnęli popołudniu około godz. 3-iej do ogrodu Sióstr. Było to trzech łobuzów w wieku lat 19 — 20, a wyproszenie przez Siostry nie pomogło, przeciwnie obrzucali je kamieniami i przyjęli postawę wroga, tak, że Siostra była zmuszona zawezwać telefonicznie pomocy policji. Niebawem też nadszedł jeden z policjantów a wskazany przez Si strę Kantak Paweł, znany już ze swoich występów, widząc że policjant się zbliża, dał drapaką do domu rodziców i ukrył się na strychu. Lecz stamtąd wyprowadzono, nie zdradził swych dwóch towarzyszy, którzy zbiegli w kierunku placu Królowej Jadwigi. Przytrzymanego doprowadzono do Posterunku P. P., spisano protokół, i będzie musiał odpowiadać za swe występy i lekkomyślne zachowywanie się wobec Sióstr. Należy jeszcze dodać, że kiedy policjant zabierał „wz rowo“ wychowanego synka z kryjówki, matka tegoż jak lwica rzuciła się na stróża bezpieczeństwa.

Zbrodnia czy nieszczęśliwy wypadek?

Niejaka Węsierska z Wieczna, powiat kościerski doniosła policji, że idąc na pole kopać kartofle zabrała z sobą 3-letniego synka. Kiedy zajęta była kopaniem kartofli, z nieuwagi zdołał się małeć oddalić i zainicjować. Przy energicznych poszukiwaniach dnia następnego tj. 5 bm. zdołano już tylko trupca wydobyć z jeziora Wieczno. Dochodzenia wykazują, czy zachodzi zbrodnia matki, czy też nieszczęśliwy wypadek z powodu nieuwagi i lekkomyślności matki.

Zderzenie samochodu z powozką.

Przy zbiegu ulicy Strzeleckiej i Młyńskiej zderzył się w sobotę samochód osobowy z powozką. Na szczęście obyło się bez wypadku. Winę ponosi woźnica który jechał furmanką swoją po niewłaściwej stronie jezdnii.

Egzaminy dojrzałości oraz egzaminy z kursu 6 kl. szkoły średniej.

Kuratorjum okręgu szkolnego pomorskiego podaje do wiadomości, że najbliższe egzaminy dojrzałości oraz egzaminy z kursu 6 klas szkoły średniej odbędą się w gmachu państwowego gimnazjum im. M. Kopernika w Toruniu. Początek egzaminu dla kandydatów, zdających egzamin dojrzałości z I części, dnia 28 września 1931 r. o godz. 16-tej. Piśmienne egzaminy dojrzałości i z kursu 6 klas szkoły średniej rozpoczną się 29 września o godz. 16-tej. Termin wnoszenia podań o dopuszczenie do egzaminu upływa 21 września rb. W podaniu należy wskazać wydział gimnazjum i zaznaczyć, z jakiego języka obcego nowożytnego kandydat (ka) zamierza zdawać, oraz w razie wyboru wydziału matematyczno-przyrodniczego, czy pragnie zdawać z kursu przyrodznawstwa, wyznaczonego na klasę VIII.

Do podania należy dołączyć: 1) metrykę urodzenia, 2) życiorys, 3) świadectwo szkolne, 4) wykaz lektury z języka polskiego i języków obcych, 5) kwit kasy skarbowej, świadczący o wpłaceniu taksy egzaminacyjnej, 6) dwie fotografie, 7) świadectwo moralności.

Z diecezji.

Onegdaj rozstał się z tym światem proboszcz w Gniewie, ks. Ignacy Rosentreter dr. teologii i fil. Zmarły urodził się 17. 6. 1857 r. w Obrowie, pow. Tucholski, święcenia odebrał 28. 10. 1882 w Rzymie, instyt. 15. 11. 1889. Poprzednio był kuratusem w Chojnicach, przy Zakładzie Poprawczym, wikarym w Nowem, katechetą w Lubawie i proboszczem w Jezewie. Zmarły rządził parafią 30 lat, zyskując ogólne uznanie i szacunek. Zmarły był bratem śp. Biskupa Rosentretera. R. i. p!

— J. E. Ks. Biskup Okoniewski przesiedlił ks. delegata Schulca z Konarzyn do Subków, ks. radcę

Strogulskiego do Grzywny, ks. profesora Banieckiego z Chełmy na probostwo do Lignów, ks. kuratusa Sadowskiego z Górnej Brodnicy do Bysławia, ks. kuratusa Brzakałę z Rykowska — Błędzima do Pruszcza, ks. wikariusza Mańkowskiego z Grudziądza do Nowejcerkwi koło Chojnic.

Powiat

Wypadek samochodowy.

Brusy. — Dnia 4 bm. wydarzył się na odcinku Brusy — Zalesie wypadek samochodowy. Samochód p. Weyny Brusy, kierowany ostatnio przez p. Walczykowskiego, zjechał ze strony Kościerzyny z ładukiem koło 30 centarów. Prawdopodobnie

Wiadomości meteorologiczne

Dziś po południu: Zwojna słabnące wiatry, miejscami deszcze, chłodno. **Wtorek:** Słabnące wiatry z zachodu i północno-zachodu, zmienne zachmurzenie, chwilami deszcze. **Środa:** Lekkie polepszenie.

wskutek wadliwej szosy złamała się oś przedniego koła, tak że koło odrzuciło około 7 metr. Dzięki szybkiej orientacji kierowcy uniknięto dalszych skutków wypadku.

Buhaj pobódl dojarza.

Kościierzyna. W Klinczu pobódl w straszny sposób buhaj dojarza Kurkowskiego, którego z przetręta klatką piersiową i połamaniami członkami odstawiono w stanie groźnym do szpitala.

Wybór Komitetu parafjalnego Pomocy Bezrobotnym

Bezrobocie wzrasta w roku bieżącym w miarę zbliżania się zimy w znacznie większym stopniu, niż w ubiegłym roku. Jest to wynikiem zmagania się nie tylko europejskiego, lecz ogólno-światowego kryzysu gospodarczego, wszak jesteśmy świadkami, że najbogatsze narody zmuszone są do chwywania się nadzwyczajnych środków, by móc pokonać ujemne skutki tegoż kryzysu gospodarczego.

W Polsce Rząd poświęca dużo uwagi, pracy i środków na zwalczanie bezrobocia, społeczeństwo zaś także zdaje sobie sprawę, że nadchodząca zima będzie od niego wymagała większych wysiłków, niż w roku ubiegłym.

Obok wzmózonej ofiarności będzie jednakże konieczna potrzeba planowości i powszechności akcji pomocy bezrobotnym. W tym celu mają po porozu-

mieniu się Pana Wojewody Pomorskiego z Jego Ekscelencją Ks. Biskupem Chełmińskim być utworzone na terenie Pomorza obok Komitetu Wojewódzkiego i Komitetów Powiatowych (Komitety Parafjalne, na których ciążyć będzie możność, lecz szczytny obowiązek zbierania potrzebnych funduszy gotówkowych i niegotówkowych.

Celem wyboru Komitetu na parafię chojnicką odbędzie się w środę dnia 9. bm. o godz. 6,30 po poł w ratuszu, pokój 10, zebranie, na które PP. Przedstawiciele Władz i Urzędów, PP. Przesów Cechów i Stowarzyszeń i PP. Przedstawiciele wolnych zawodów niniejszem uprzejmie zapraszamy.

Chojnice, dnia 5 września 1931 r.
Ks. Kanonik Makowski Dr. Sobierajczyk
proboszcz. burmistrz.

Z KINA

Dziś ukaże się na ekranie Kina Nowości

potężny film osnuty na tle słynnego arcydzieła Tolstoj'a, pt. „Hadzi Murat“, film ten jest szczególnie bliski naszym sercom. Tematem jego jest jednakże bohaterskie zmaganie się wolnych ludów kaukaskich z żołdactwem carskim, ich heroiczna obrona swej wolności i niepodległości. Walka o swój kraj, o swój język, o swoją wiarę — są te rzeczy dla nas dostatecznie zrozumiałe i głęboko przeżyte w niedawnej jeszcze przeszłości. Mężne boje rozmiłowanych w wolności swych ojczystych gór czerkiesów, dumnie stawiających czoło carskiemu najeźdźcy napewno wywołają oddźwięk sympatii w naszych sercach.

Zaden film jeszcze nie rozgrywał się na tle Kaukazu, w tych niebosięźnych górach, w krainie, w której styka się Europa z Azją wschód z zachodem w ojczyźnie narodu o zupełnie swoich, a wielce interesujących obyczajach. Niema bodaj na świecie narodu, tak bardzo przywiązanego do swych gór, niema też tak gorąco przeżywającego miłość i nienawiść, radość i ból. Dlatego też już to samo czyni ten film niesłychanie zajmującym.

Akcja jest prosto wstrząsającą, posiada tak niesłychane napięcie, jakiego trudno sobie w ogóle wyobrazić. Treścią filmu są losy bohatera walki wolnościowych ludu czerkieskiego Wrogowie nazywali go „Białym Szatanem“, bo wydawał im się obdarzony nadludzką mocą, umiejąc swymi szczerymi li-czebnymi siłami zadawać armji rosyjskiej coraz dotkliwsze klęski.

Widzimy więc ostrzeżenie i zdobycie fortacy Wadeno w Dagestanie, śmiertelne walki, staczane wśród stromych urwisk, przebiegłe fortele, zapierające dech w piersiach przeładowania, śmiałe pościgi kozacki, sensacyjne szarże konnicy, święcenie, gorące umiłowanie ojczyzny, rodziny i ukochanej. Cały film składa się z nieprzerwanego nagromadzenia sensacji, dzięki czemu napięcie publiczności wzrasta z minuty na minutę. Przytoczymy dla przykładu choć jeden taki fragment: cały oddział wojsk rosyjskich zostaje zmiażdżony przez wysadzenie w powietrze przez czerkiesów olbrzymiej skały!

RADY GOSPODARZE.

Jak się obchodzić z osierocconymi prosiętami

Prosięta osieroczone i nadliczbowe można wychować na krowiem mleku, karmiąc je z flaszki, na której szyjkę nakładamy zwykły dziecienny smoczek gumowy. Należy karmić je ściśle o tej samej porze najlepiej dopuszczając równocześnie pozostałe rodzeństwo do maciory. Smoczki należy kupić pierwszorzędnej jakości, gdyż złeżale lub z gorszej gumy dra się w pyszczku. Flaszki do pojenia oraz smoczek należy utrzymywać bardzo czyste, poić mlekiem krowiem do połowy rozrzedzonym wodą i zlekką osłodzonym. Mleko powinno być podgrzane do 35 stopni C. tj. do temperatury twarzy człowieka. Prosięta należy utrzymywać bardzo ciepło, stosowna ciepota jest najważniejszym czynnikiem w wychowie prosiąt i tylko brak uwagi na ten szcze-gół powoduj często wielkie straty dla hodowcy

Poleca się hodowcom umieszczenie prosiąt w skrzyni apelnionej sianem, której ściany okłada się niezbyt gorącymi kamieniami. W skrzyni takiej wygrzewają się prosięta jak kurczęta pod sztuczną kwoką, a żywienie prosiąt w stosownej ciepocie odbywa się łatwo i bez żadnych zaburzeń żołądkowych powodujących śmierć.

Około 10 do 15 dnia prosięta zaczynają pić same z koryta.

Głód - bieda - nędza

czeka każdego, kto nie uwzględni w pierwszym rzędzie wyrobów krajowych

bo pomnaża biedę w kraju!

Związek Obrony Przemysłu Polskiego POZNAŃ ul. Rzeczypospolitej 1.

Gleida Płodów Rolnych w Poznaniu

Poznan, dnia 5. IX. 1931 r.

Warunek	bandel hurt	załad. taru	wago-
	dotawa	zaw. 100 kg.	z tyte
Zyto		21,75	22,45
Pszenica		20,75	21,75
Jęczmień przemysłowy		17,75	19,00
Jęczmień browarowy		21,00	23,10
O-ies nowy		17,25	18,25
Maka z. 65% w. w. w.		33,50	34,50
Maka p. 65% w. w. w.		33,25	35,25
Otręby żytnie		12,25	13,00
Otręby pszenne		12,00	13,00
Otręby pszenne (grute)		13,00	14,00
Rzepak		26,50	27,50
Groch Victoria		23,00	26,00
Peluszka		00,00	00,00
Gorzycza		00,00	00,00
Wyka latowa		00,00	00,00

RUCH w TOWARZYSTWACH

Baczność! Druchny SMP! Dziś w poniedziałek o godz. 7-mej wieczorem lekcja robót ręcznych gdzie poprzednio.

Zebranie Tow. Pań. św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę dnia 9. września 1931 r. o godz. 5-tej po poł. w klasztorze.

O liczny udział uprasza Zarząd. **Zebranie Tow. Mężczyzn Katolików parafji chojnickiej** odbędzie się w poniedziałek dnia 7 bm. o godz. 8 wieczorem w salce Konsumu Urzędniczego. Naderciekawy referat z pobytu swego w Paryżu wygłosi ks. Gołuski. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Sprzedaz towarów letnich

po niebywale niskich cenach

Tel. 48 **Juljusz Schreiber, Chojnice Rynek 17.** Tel. 48

Przetarg przymusowy

Dnia 8. 9. 31 r. o godz. 9-tej sprzedam w **Pawłowie** przed szkołą największą dającą mu za gotówkę: 1 kredens i radio.

Pozatem w **Ostrowitem** o godz. 12-tej przed oberżą Zimmermanna:

1 rower, 5 tuczników, 6 cielaków, bufet, kanapę, szafę, szafonierkę i lustro. O godz. 15-tej w **Lichnowach** przed sołectwem bufet, kredens, stół, 6 krzesel, 1 jałówkę i powózkę

Drabiński

egz. P. K. Ch. Chojnice.

Przetarg przymusowy

W **wtorek** dnia 8. 9. 31. sprzedam największą dającą mu za gotówkę:

1) w **Angowicach** o godz. 8.30 przed sołectwem 40 fur żyta, niewymłóconego

2) w **Goldankach** o godz. 10-tej

1 samochód, 1 powózkę

3) w **Ogorzelinach** przed sołectwem o godz. 12-tej

1 żniwiarkę, 24 fur żyta niewymłóconego.

W. Kowalski

Kom. sąd Chojnice 1974

Przetarg przymusowy

Dnia 8 bm. o godz. 8-mej sprzedawać będę w **Dąbrowie** największą dającą mu za gotówkę: 2 stogi żyta.

Zbiórka licytantów w Wielu przed sołectwem o godz. 7.30

Rybiński

kom. sąd. z pol 1129

Poszukuje się

chłopca

do koni,

zarazem jako stangret i do innych prac gospodarcz.

Zgłosić się do:

maj. Dr Łukowicza

Szosa Kościerska 1.

Uczeń

krawiecki

zaraz potrzebny,

A. Grunczewski,

mistrz krawiecki,

Gdańska 33.

KINO NOWOŚCI

W **poniedziałek 7 bm. we wtorek 8 bm. i w środę dnia 9 bm. o godz. 8.15**

Iwan Mozzuchin

stwarza swą najwspanialszą krację jako

Hadzi Murat - Biały Szatan

w monumentalnym filmie wg. słynnego arcydzieła
Hr. Lwa Tołstoja

Wstrząsający dramat Hadzi Murata, bohatera kaukaskich walk wolnościowych, postrachu żołdaków carskich, rozgrywający się na tle malowniczych gór Kaukazu i przedwojennej stolicy carów. Sensacyjne sceny miłostek carskich za kulisami baletu.

W głównych rolach kobiecych:

Lil Dagover i Betty Amann

Najpotężniejszy ze wszystkich filmów ostatnich sezonów całego świata. Duch gór! Pałacyk miłości cara Mikołaja

Zgubiono portfel

z papierami wartościowymi i z większą sumą gotówki. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodz. w restauracji **p. Węsierskiego** ul. Batorego.

5 - 10.000 zł. na 1 hipotekę

na gospodarstwo 300 morg. dobrej ziemi

potrzebuję natychm.

Zgłoszenia pod nr. 1005

do eksp. Dzien. Pom.

Kilka młodszych robotnic

przyjmie od zarz.

Krüger

Fabryka listew i ram

ul. Gockowskiego

Mieszkanie

3 pokoje z kuchnią i ogrodem od 1. X. do wynajęcia.

Gdzie wskaze eksp. Dz Pom.

Lekcji

muzyki

i języka polskiego

udzielam

Dworcowa 60. II.

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rosze z kwiatami,

bukiety,

kwiaty cięte,

róże,

wieniec

po bardzo niskich cenach

poleca

L. Howe

Ogrodnictwo

Człuchowska 53

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zaproszenie

na wyjaśniający wykład w sprawach bezprocentowych pożyczek amorytazacyjnych

w **Chojnicach** dnia 10. września br. o godz. 19-tej w lokalu „Hotel Centralny” p. Januszewskiego

w **Wejherowie** dnia 7. września br. o godz. 11-tej w lokalu p. Prószyńskiego ul. Sobieskiego

w **Gdyni** dnia 7. września br. o godz. 20-tej w lok. p. Gackowskiego ul. Świętojańska

w **Kartuzach** dnia 8. września br. o godz. 12-tej „Hotel Kaszubski Dwór” ul. Gdańska 7.

w **Kościerzynie** 8. września br. o godz. 20-tej w lokalu „Hotel Pomorski” ul. Gdańska 15

w **Tezewie** dnia 9. września br. o godz. 20-tej w lokalu p. Schreiber'a ul. Królewiecka 9

w **Pelplinie** dnia 9. września br. o godz. 14-tej. Lokal na afiszach uwidoczniiony

w **Starogardzie** dnia 10. września br. o godz. 11-tej „Hotel Wielkopolski”

w **Tucholi** dnia 11. września br. o godz. 11-tej w lokalu „Browar”

w **Grudziądzu** dnia 11. września br. o godz. 20-tej u p.A.Kulla „Hotel Pod Z otym Lwem” ul. 3 Maja 16

Referent: p. kupiec J. Chudziński z Inowrocławia. Wstęp wolny. Wstęp wolny.

„H A C E G E ”

Spółdzielnia Hypoteczno Kredytowa Sp. z o. o

Gdań-k, Hansaplatz 2 b.

Skradziono mi

pieczętkę

firmy **Teodor Klein handel skór Chojnice Gdańska 8.** (bez obwódki) Ostrzegam przed odbiorem i okwitowań lub zaświadczeń z fałszywym podpisem i ową pieczętką.

Fa Klein Chojnice.

Składnicę i stajnię

z biurem nadające się na warsztaty, lagry, lub na spedytorstwo

natychmiast do wydzierżawienia.

Oferty proszę skierować do eksp. Dziennika

Pomorskiego pod nr 79.

Jak największy wybór Tapety

Przeszło 250 gatunków na składzie, — od najtańszych do najwykwintniejszych.

Kolekcja okazowa na życzenie.

Lisztewki do tapet, szlaki, (borty)

szablony, farby, pokosty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupu!

10% do 25% rabatu!

Drogerja i Handel Farb.

Bracla Hubert właśc. Juljan Hubert

Chojnice, Pomorze. Gdańska 18.

Telefon 219. :: rok zał. 1894.

Pomogę W. P. oszczędzać

przez moje **TANIE DNI, do 15 września 1931 r.**

na przedmioty użytku domowego. Wykorzystajcie tak rzadką okazję nabycia przedmiotów kuchennych i innych domowego użytku i przedmiotów stalowych w bardzo dobrej jakości.

W celu zapoznania z memi niskimi cenami, podaję kilka poniżej: talerze płaskie i głębokie 25 gr. — filiżanki 25 gr. — miski od 30 gr. począwszy półmiski 4 zł., — dzbanki do kawy 2 litr. 1,35 zł. — garnitur do mycia od 8 zł. pocz., pozatem szkła do zaprawy, noże, widelce, łyżki i inne.

Redakcja i Administracja: Chojnice ul. Człuchowska 13 — Poczta konto czekowe 201332 — Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice, Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice, — Telefon 44 Adres telegraficzny „Dzien. Pom.” — Skrytka pocztowa 39 — Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach. Za treść odpowiedzialny: Redaktor Bonifacy Chmielewski zamieszkały w Chojnicach 26. Wydawca Władysław Juljusz Schreiber w Chojnicach.

Ludwik Rasch

Chojnice.